

(א) [לקמן יט: ג] על ג: ג
(ב) [לקמן כא: ד] על ג: ד
(ג) [לקמן לט: מה: א]

גליון הש"ס

גמ' או לאו בבחו דמי.
ע"י לקמן ככ ע"א חוס'
ד"ה ור"י דנאמיה אטמו:
שם דקאזיל מינה
מינה. לקמן מד ע"ב:
שם ור"א סבר לה כר'
ברפ"ק: ע"י לקמן דף כ'
ע"ב תוד"ה ומר סבר:

רבינו הגנאל

ת"ש תרגולין שהיו מחטטין בחבל דלי ונפסק החבל ונשבר הדלי, משלמין נזק שלם. ואוקימנא, דמאוס בלישא, דלאו משונה. וברלי, פשיט רב ביבי דקאזיל מינה מינה. פי' מינה מינה דלי (א) כי התנגול נשבר בלישא שבחבל ומנגול הדלי עמו והקישו לאבן ונשבר הדלי ונפסק החבל בריטוטו. כי האי גונא משלם נזק שלם, הכי ודאי בגופם הויקי את הדלי ולא בכוחם. אבל אם נפסק החבל שלא מומת חיטוטו ונפל הדלי ונשבר, זה דין צרורות הוא והצי נזק הוא דמשלם. ואמרי כי האי גונא כגון דקאזיל מינה מינה בעי' פ' ד' ישמעל והטעם בין בזה בין בזה אחר הוא. ובעיא דרבא לא איפשיטא, וריעא כרין תיקו. בעי רבא חצי נזק צרורות מגופו משלם או מן העליה. ת"ש לכב שנטל את החורה והלך לגדיש, אכל את החורה והדליק בגדיש. על החורה משלם שלם, ועל הגדיש משלם חצי נזק. על הגדיש חצי, מאי טעמא משום מהו להו צרורות. ותני עלה, פי' תני בבירוא, ועל הגדיש משלם חצי נזק מגופו, ש"מ מגופו משלם. ואקשי' אהי הכי ר' אלעזר דאמי על הגדיש נזק שלם, מי איכא נזק שלם מגופו. והא דר' אלעזר לא אשכחן לה בהדיא היכא איתמרא, מיהו מסתברא דבגדיש מיירי. ופרקי' אלא כגון דשני בהאי גחלה, פי' דארייה ארייה, ור' אלעזר סבר לה כר' טרפון דאמי משונה בחצי הניזק נזק שלם. ודחיי' לה, ואמי ולא כסומכוס דסבר צרורות נזק שלם, וסבר לה כר' יהודה דאמי' צד תמות במקומה עומדת. וכי קתני מגופו לדברי הכל, לרבנן פשוטה היא, ולר' אלעזר מצד תמות בלחוד קתני מגופו, והחצי שהוא מועד מן העליה, כר' יהודה. והא דר' יהודה בסוף פ' שור שנגנ' ד' ה' שוריים, הלכת קשור בעליו כר' עד ר' יהודה אומי' תם חייב מועד פטור. גמ', אמר רב אדא בר אבה לא פטר ר' יהודה אלא צד העדאה שבו אבל צד תמות במקומה עומדת. ודחיא רב חמא (ב) להאי

ביצד הרגל פרק שני בבא קמא

יח.

עין משפט
גד מצוה

יד א ב ג ח טו ז טז חמ"ט סמג
ועיין בהשגות ובמ"מ סמג
עשין סו טו ט"ז חמ"ט ס"י
ש"ע ספ"ק יא וע"ש:

מוסף רש"י
משונה קרן בחצר
הניזק. קרן חמה וכל
תולדותיה קרי משונה,
הואיל ושינוי א"ת וסתם שלם
היו דרכי לך (יע"ד יד).

HebrewBooks.org © Moznain Publishers. No commercial use allowed.

בהסיו לרורים. והצרות שצרו הכלים והוא לא נגע ככלי. מאן דאמר מועד סבר לה כסומכוס ומאן דאמר אינו מועד סבר לה כרבנן: **ונשבר הדלי.** קס"ד דעל ידי שהיה התנגול נמקר את החבל נתנגול הדלי ונשבר: **סרגמא אהבל.** הא דקתני נזק שלם אהבל: **משונה הוא.** שאין דרך שן לאכול את שאין ראוי לה ותאי נזק לשלם: **דמאוס צלישה.** שמדובקת צו עיסקה. דמאוס לשון לכלוך: **אלא סומכוס היא.** ולעולם צמר תצר מנא אזלינן וצרות הן וסומכוס היא: **צין כחו לפה כחו.** דלי שנתנגול הוא כחו והאמר שנשבר בצרות הדלי הוא כח כחו: **דעבי רב אשי.** לקמן בשמעתין: **דקא אויל דלי:** **מינה מינה.** דתרגול ולא נשבר על ידי גנגול למקום אחר אלא הוא דוחפו כל שעה וצשעת שצירה נמי: **קסבר מגופו משלם.** והיינו אינו מועד דיינו כחם לכל מילי: **קסבר מעלייה משלם.** והאי מועד דקאמר לאו לנזק שלם אלא לענין עלייה לחצי נזק: **לא צפוגתא דסומכוס ורבנן.** ומועד לנזק שלם קאמר: ועל **ההרהר נ"ש.** דהיינו שן. והלקת גדיש הוא צרות דאינו אלא כחו שהוא מניח כאן הגחלת והוא הולך ודולק למקום אחר והא מתנימין היא בפירקין: **ומני עלה.** בתוספתא [פ"ג ה"א] מגופו משלם להאי חצי נזק: **ומסברא.** משום צרות כי אורחיהו מחייב לה: **נר' אלעזר.** דאמר צברייתא נזק שלם ואפילו אי סצירא ליה כסומכוס דאמר לרורים נ"ש מגופיה מי אשכחן נזק שלם וכל אורחיה כגון צרות רבא גופיה לא קמיבעי ליה אלא אליבא דרבנן דאמרי חצי נזק מצעיל ליה אי הוה האי כשאר חצי נזק ונמוס או ללמנא צמר כאורחיה אזלינן וכל כי אורחיה מעלייה הוא אכל אליבא דסומכוס פשיטא ליה לרבא דמעלייה משלם דהא לכל מילי כמועד משוי להו: **אלא כגון דשני בגחלת.** שנטלה בפיו והניחה דהיינו שינוי אלא צעין מהכל לא תפשוט דאי צרות כאורחיהו דכולי עלמא מעלייה משלם והכל בצרות ששינה צהן קמיפלגי וצרות כי אורחיהו צין ר' אלעזר צין תנא קמא סצירא להו כסומכוס דנזק שלם משלם הלכך הכא דשני צרות קאמר ת"ק חצי נזק ומגופו משלם דמשונה הוא ותולדה דקרן: **ורבי אלעזר סבר כרבי טרפון דאמר משונה קרן**

והא חבל משונה הוא. בשלמא אי אדלי קאי איכא לאוקמנא בחבל גרוע וישן וצלי דאורחיה הוא ליפסק בחטיטה מועטת שמחטטין למנוח המים שצחצל אכל השתא דקאי אהבל ע"כ איירי בחבל חזק דשייכא ציה תשלום אי נמי אי אדלי קאי מצינו לפרש דנפסק היינו שהותר הקשר שהיה ציה הדלי קשור בחבל: **תפשוט דלאו בכחו דמי.** הוה מצי למימר דזיל הכא קמדי ליה וזיל הכא קמדי ליה אלא דבלאו הכי משני שפיר: **וע"ר הגדיש משלם ח"ג.** לקמן (דף כג) מפרש למי"ד אשו משום חצי על כל הגדיש משלם חצי נזק דחזיו דלכז הן והיו לרורים לנד ממקום גחלת ולמי"ד אשו משום ממנו על כל הגדיש פטור ועל מקום גחלת חצי נזק דלאדייה אדוי: **נזק שרם מגופו מי אשכחן.** פירוש צבי אורחיה:

במועד מתחילתו מי שמעת ליה אלא כגון דשני ואייעד. זו גירסת הקוגט' ומפרש כיון דלייעד דהרס ה"ל כי אורחיהו וכי היכי דצרות כי אורחיהו שמועדים מתחילתן ח"ג ומו לא הא נמי דשני ואייעד לא חמור ממועד מתחילתו ואין העדאה לצרות ששינה צהן ומדקתני דמשלם מגופו אלא לרורים כי אורחיה נמי מגופו ותפשוט דרבא וקשה דעבי דשני פשיט הא דרבא דלמנא צרות כי אורחיה מעלייה אכל היכא דשני אע"ג דלייעד משלם מגופו לנד תמות במקומה עומדת ואין לומר דאין הכי נמי דלא אמי למפשט בעיא דרבא אלא צה לומר שיש ליישב הצרייתא צ"ע"א דאין זה סוגית הש"ס ונראה כגירסא דגרסא אלא כגון דלייעד ולעולם מצי למפשט צעין ולא תקשה מידי דרבי אלעזר דלא פליגי צפוגתא דסומכוס ורבנן ולא דשני דקאמרין וצפוגתא דרבי טרפון ורבנן אלא תרתייהו כרבנן דסומכוס והכל צרות כי אורחיהו וצדאלייעד והשתא פשיט צעיא דרבא דיש העדאה לצרות דאירי צרות כי אורחיהו וכן משמע מדקאמר או דלמא תולדה דרגל היא משמע דאירי צה שינוי וכן מדמייתי עלה הידוס אינו מועד דאכי אורחיה מייתי לה לעיל ותימה ללקמן (דף יט) מוכח דמיירי על ידי שינוי גצי הא דעבי רב אשי יש שינוי צרות וקאמר ותפשוט מדעבי רבא יש העדאה מכלל דאין שינוי פירוש דאי יש שינוי היכי אמי מרביע נזק לנזק שלם וכן לקמן פריך והא משונה הוא משמע דאי הוא מוקמנא פלוגתייהו בהעדאה ניחא משמע דצעיל דרבא על ידי שינוי איירי ונראה דבתרתייהו מצעיל ליה אס יש העדאה או לאו דאי יש העדאה צרות כי אורחיהו גם על ידי שינוי יש העדאה דעיקר העדאה צהן כתיבה ואי אין העדאה צבי אורחיהו גם ע"י שינוי אין העדאה דע"י העדאה לא הו טפי ממי אורחיה ומה שפ"ה דעבי דיש העדאה לא שייך לאוקמנא צבי אורחיה דכיון דהו אורחיה מה לי פעם ראשונה מה לי פעם רביעית לאו פירכא הוא כיון דמייתי רחמנא לקרן בחצי נזק שייכא ציה העדאה: **אלא**

מיהו צרות כי אורחיהו מחייב לה: **נר' אלעזר.** דאמר צברייתא נזק שלם ואפילו אי סצירא ליה כסומכוס דאמר לרורים נ"ש מגופיה מי אשכחן נזק שלם וכל אורחיה כגון צרות רבא גופיה לא קמיבעי ליה אלא אליבא דרבנן דאמרי חצי נזק מצעיל ליה אי הוה האי כשאר חצי נזק ונמוס או ללמנא צמר כאורחיה אזלינן וכל כי אורחיה מעלייה הוא אכל אליבא דסומכוס פשיטא ליה לרבא דמעלייה משלם דהא לכל מילי כמועד משוי להו: **אלא כגון דשני בגחלת.** שנטלה בפיו והניחה דהיינו שינוי אלא צעין מהכל לא תפשוט דאי צרות כאורחיהו דכולי עלמא מעלייה משלם והכל בצרות ששינה צהן קמיפלגי וצרות כי אורחיהו צין ר' אלעזר צין תנא קמא סצירא להו כסומכוס דנזק שלם משלם הלכך הכא דשני צרות קאמר ת"ק חצי נזק ומגופו משלם דמשונה הוא ותולדה דקרן: **ורבי אלעזר סבר כרבי טרפון דאמר משונה קרן** בחצר הניזק נזק שלם משלם ולא היא. הא ותסברא מי מאי טעמא מוקמת לה כרבי טרפון משום נ"ש רבי אלעזר סבר כסומכוס דאמר צרות נזק שלם משלם וסבר לה כרבי יהודה דאמר צד תמות במקומה עומדת וכי קתני מגופו אצד תמות אמר ליה רב סמא בריה דרב אשי לרבינא אימור דשמעת ליה לרבי יהודה בתם ונעשה מועד במועד מתחילתו מי

יש העדאה מכלל דאין שינוי פירוש דאי יש שינוי היכי אמי מרביע נזק לנזק שלם וכן לקמן פריך והא משונה הוא משמע דאי הוא מוקמנא פלוגתייהו בהעדאה ניחא משמע דצעיל דרבא על ידי שינוי איירי ונראה דבתרתייהו מצעיל ליה אס יש העדאה או לאו דאי יש העדאה צרות כי אורחיהו גם על ידי שינוי יש העדאה דעיקר העדאה צהן כתיבה ואי אין העדאה צבי אורחיהו גם ע"י שינוי אין העדאה דע"י העדאה לא הו טפי ממי אורחיה ומה שפ"ה דעבי דיש העדאה לא שייך לאוקמנא צבי אורחיה דכיון דהו אורחיה מה לי פעם ראשונה מה לי פעם רביעית לאו פירכא הוא כיון דמייתי רחמנא לקרן בחצי נזק שייכא ציה העדאה: **אלא**

מיהו צרות כי אורחיהו מחייב לה: **נר' אלעזר.** דאמר צברייתא נזק שלם ואפילו אי סצירא ליה כסומכוס דאמר לרורים נ"ש מגופיה מי אשכחן נזק שלם וכל אורחיה כגון צרות רבא גופיה לא קמיבעי ליה אלא אליבא דרבנן דאמרי חצי נזק מצעיל ליה אי הוה האי כשאר חצי נזק ונמוס או ללמנא צמר כאורחיה אזלינן וכל כי אורחיה מעלייה הוא אכל אליבא דסומכוס פשיטא ליה לרבא דמעלייה משלם דהא לכל מילי כמועד משוי להו: **אלא כגון דשני בגחלת.** שנטלה בפיו והניחה דהיינו שינוי אלא צעין מהכל לא תפשוט דאי צרות כאורחיהו דכולי עלמא מעלייה משלם והכל בצרות ששינה צהן קמיפלגי וצרות כי אורחיהו צין ר' אלעזר צין תנא קמא סצירא להו כסומכוס דנזק שלם משלם הלכך הכא דשני צרות קאמר ת"ק חצי נזק ומגופו משלם דמשונה הוא ותולדה דקרן: **ורבי אלעזר סבר כרבי טרפון דאמר משונה קרן** בחצר הניזק נזק שלם משלם ולא היא. הא ותסברא מי מאי טעמא מוקמת לה כרבי טרפון משום נ"ש רבי אלעזר סבר כסומכוס דאמר צרות נזק שלם משלם וסבר לה כרבי יהודה דאמר צד תמות במקומה עומדת וכי קתני מגופו אצד תמות אמר ליה רב סמא בריה דרב אשי לרבינא אימור דשמעת ליה לרבי יהודה בתם ונעשה מועד במועד מתחילתו מי